

Zestaw narzędzi – zasoby dla trenerów

Mikroprojekt - SDG Nr 12

Strategia 5R (The 5R)

Cele edukacyjne

- Określ, do kogo kierujesz tę inicjatywę w społeczności lokalnej
- Nawiąż współpracę ze społecznością lokalną i władzami lokalnymi
- Stwórz kampanię informacyjną i obierz cel, aby zwiększyć wiedzę na temat zrównoważonych strategii i inicjatyw związanych z czystą energią

Opis

W czasach dynamicznego rozwoju technologicznego, kiedy popyt na wszelkiego rodzaju dobra konsumenckie nieustannie rośnie, zrównoważone gospodarowanie odpadami, zarówno przez jednostki jak i przedsiębiorstwa, staje się głównym wyzwaniem cywilizacyjnym. Recycling odgrywa istotną rolę w procesie redukcji ilości wytwarzanych odpadów. Jednakże recycling to za mało. Strategia 5R, na którą składają się następujące zasady, odgrywa w tym wyzwaniu rolę kluczową.

Poniżej znajduje się opis poszczególnych elementów Strategii 5R:

REFUSE: (odmawiaj) pierwsza w hierarchii zasad strategii 5R. Nauczenie się odmawiania produkcji odpadów zajmuje trochę czasu, ale włączenie tej zasady w strategię biznesu jest najefektywniejszym sposobem na zminimalizowanie odpadów.

REDUCE: (redukuj) reguła polega na, nauczaniu się, aby używać mniej szkodliwych, nieekonomicznych i nieprzetwarzalnych produktów. Ograniczenie zależności od tego rodzaju produktów skutkuje w mniejszej ilości odpadów, które lądują na wysypiskach oraz zredukowaniu ich negatywnego wpływu na środowisko.

REUSE: (wykorzystaj повторно) ta zasada motywuje do powtórnego wykorzystania produktów. Powszechna dostępność jednorazowych produktów z plastiku doprowadziła do powstania takiej kultury cywilizacyjnej, w której jednorazowe wykorzystanie produktu stało się standardem. Konsumpcja plastiku osiągnęła niewyobrażalne wręcz rozmiary, a kryzys, który w związku z tym doświadczamy stał się jednym z największych wyzwań w kwestii ochrony środowiska.

Aby ograniczyć ilość produkowanych odpadów możemy powtórnie wykorzystać produkty, które już posiadamy zamiast kupować nowe.

REPURPOSE: (zmieniaj przeznaczenie) każda rzecz, której zakupu nie da się odmówić, nie można jej ograniczyć ani użyć powtórnie, może znaleźć inne zastosowanie. Wiele aktywistów proekologicznych nazywa ten proces upcyclingiem.

RECYCLE: (segregacja i poddawanie produktów recyklingowi) – ostatnia, ale nie najmniej istotna zasada strategii 5R. Kiedy wykorzystasz wszystkie poprzednie zasady, nie pozostaje nic innego jak segregacja i poddanie recyklingowi, które są najbardziej przyjaznymi środowisku sposobami na pozbycie się niechcianych produktów. Jeśli jakaś organizacja do tej pory nie segreguje odpadów, jest to ostatni moment, aby zacząć. Większość firm jest mile zaskoczona jak bardzo mogą zredukować ilość produkowanych odpadów dzięki efektywnej polityce recyklingu.

Strategia 5R przynosi wymierne korzyści zarówno dla środowiska jak i dla przedsiębiorstw. Dzięki niej Ziemia może stać się mniej zanieczyszczona a większość produktów można wykorzystać ponownie lub oddać do recyklingu.

Role i zadania trenerów oraz wymagane umiejętności

- Omów szczegółowo wszystkie elementy strategii 5R i sposoby ich wdrażania z uczestnikami.
- Omów korzyści płynące z implementacji założeń strategii 5R.

Działanie teoretyczne

Włączenie strategii 5R w ogólną strategię biznesową przedsiębiorstwa może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie firmy dzięki ograniczeniu ilości odpadów, które są wytwarzane. Należy jednak pamiętać, że w hierarchii pięciu zasad recykling zajmuje ostatnie miejsce, po wykorzystaniu innych możliwości.

12 ODPOWIEDZIALNA
KONSUMPCJA
I PRODUKCJA

Działanie kreatywne

Poniżej przedstawiono praktyczne wykorzystanie kolejnych zasad strategii 5R:

- Zasada REFUSE: przedyskutuj z wyznaczoną grupą zadaniową w firmie możliwość odmowy zakupu produktów, których nie można wykorzystać powtórnie lub takich, które nie nadają się do recyklingu. Prowadząc rozmowy z dostawcami, zaprotestujcie przeciwko niepotrzebnemu pakowaniu produktów i zażądajcie zwrotnych opakowań, które można powtórnie wykorzystać. Podejmowanie racjonalnych decyzji zakupowych oraz ustalenie pewnych standardów na wczesnym etapie pozwala przedsiębiorstwom na dobre wykorzystanie pierwszej zasady strategii.
- Zasada REDUCE: Zaleca się, aby przede wszystkim wykorzystywać jak najmniejszą ilość dóbr. Na przykład korzystając z drukarki można drukować obustronnie, dzięki czemu ograniczamy odpad papierowy o połowę. Inne powszechnie wykorzystywane produkty, na których redukcji można skupić się to: jednorazowe plastiki, opakowania, styropianowe kubki czy odpady organiczne.
- Zasada REUSE: Zaleca się, aby skupić się na jednym obszarze działalności jednocześnie, na przykład na pokoju socjalnym. Zastąpcie wszystkie jednorazowe naczynia i sztućce takimi, które można wykorzystywać wielokrotnie. Kiedy już zrewolucjonizujecie jeden obszar, zajmijcie się kolejnymi zaczynając od powtórnego użycia kartridży do drukarek, kartonowych pudeł, opakowań po jedzeniu i baterii, które można ładować.

Działanie kreatywne

- Zasada REPURPOSE: Jest naprawdę wiele rzeczy w biurze, dla których można znaleźć inne zastosowanie. Wymaga to odrobiny kreatywności, ale możliwości są nieograniczone. spróbujcie ponownie wykorzystać źle wydrukowane kartki papieru, wykorzystajcie pudła kartonowe do przechowywania, klamerki do papieru jako elementy mocujące kable, a słoiki, kubki po kawie i puszki aluminiowe do przechowywania długopisów i ołówków. Wyznaczcie miejsce w firmie, gdzie można składować rzeczy, które mogą znaleźć inne zastosowanie. Następnie zachęcajcie pracowników, aby rzeczy, których nie potrzebują składowali tam, a przed zakupem sprawdzili czy nie znajdą tam tego, co jest im potrzebne.
- Zasada RECYCLE: Omówcie, które produkty używane w firmie mogą zostać poddane recyklingowi. Zaczynjcie przygotowywać i wdrażać efektywny program recyklingu.

Działanie uwzględniające podejście innowacyjne

Zgodnie ze strategią 5R, recykling jest ostatnim krokiem, kiedy wszystkie pozostałe możliwości zostały wykorzystane. Wdrożenie pięciu zasad w ogólną strategię biznesu zminimalizuje odpady, które lądują na wysypiskach śmieci i pomoże znacznie ulepszyć program recyklingu w organizacji.

Zrównoważony rozwój

Długofalowość przyjętych założeń zrównoważonego rozwoju w kontekście racjonalnego gospodarowania odpadami wymaga w pierwszej kolejności przeanalizowania następujących kwestii:

- obecna polityka gospodarowania odpadami
- które z elementów strategii 5R mogą zostać wdrożone i doskonalone
- które elementy będą wymagały zmiany zachowań jednostek w firmie.

12 ODPOWIEDZIALNA
KONSUMPCJA
I PRODUKCJA

